

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 31.3.2010
KOM(2010)127 slutlig

∴

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH
EUROPAPARLAMENTET**

EU:s policyram för att hjälpa utvecklingsländer att stärka livsmedelsförsörjningen

SEK(2010)379

1. MOTIVERING

På senare år har antalet fall av hungersnöd och undernäring ökat och år 2010 anses livsmedelsförsörjningen vara osäker för över en 1 miljard människor. Osäker livsmedelsförsörjning påverkar den mänskliga utvecklingen, den sociala och politiska stabiliteten samt arbetet med att uppnå millennieutvecklingsmålen. I synnerhet instabila stater ställs inför allvarliga svårigheter med att uppnå det första millennieutvecklingsmålet, nämligen utrotningen av extrem fattigdom och svält.

De stigande livsmedelspriserna på de globala marknaderna under 2007 och 2008 har lett till ett nytänkande kring den globala livsmedelsförsörjningen. Därför har Förenta nationerna inrättat en högnivågrupp för frågor som rör den globala livsmedelsförsörjningskrisen i syfte att stärka samordningen inom FN, det globala partnerskapet om jordbruk, tryggad livsmedelsförsörjning och nutrition har inrättats och vid sitt möte i L'Aquila 2009 enades G8-ledarna om en omfattande dagordning för livsmedelsförsörjningsfrågor.

Europeiska unionen har reagerat på de växande livsmedelsförsörjningsproblemen med ytterligare en "livsmedelsmekanism"¹ på en miljard euro som en tillfällig åtgärd till stöd för de värst drabbade länderna. I många år har EU och dess medlemsstater varit de viktigaste och mest pålitliga aktörerna i fråga om livsmedelsförsörjning, i såväl ekonomiskt och politiskt avseende.

Utvecklingen på senare tid och framtida utmaningar kräver en ny gemensam politik för tryggad livsmedelsförsörjning, ett starkare EU-ledarskap på området global livsmedelsförsörjning och effektivare EU-bistånd i enlighet med Lissabonfördraget², Europa 2020-initiativet³ och det europeiska samförståndet om utveckling⁴. De framtida livsmedelsförsörjningsproblemen omfattar frågor som befolkningstillväxt, påfrestningar på naturtillgångar och ekosystemtjänster samt klimatförändringarnas negativa inverkan på jordbruket, som påverkar odlingsvillkoren och framtvingar anpassningsåtgärder. Dessutom behöver vissa nyckelproblem på livsmedelsförsörjningsområdet integreras i en övergripande policyram. Exempel på sådana problem är nutritionsfrågor, prisfluktuationer, sociala trygghetssystem och sociala skyddsnet, biobränsle, livsmedelsförsörjning, forskning och utveckling, storskaliga markuppköp samt begreppet "rätt till föda"⁵.

Detta meddelande syftar till att förse EU och medlemsstaterna med en gemensam policyram i kampen mot svälten och undernäringen i världen och därmed bidra till att uppnå det första millennieutvecklingsmålet. Meddelandet ligger i linje med andra tematiska dokument (som rör utbildning, hälsovård, genusfrågor och skatteförvaltning) samt Utvecklingspaketet från våren 2010, vilka sammantaget utgör EU:s ståndpunkt inför FN:s högnivåmöte om millennieutvecklingsmålen i september 2010. Detta meddelande kommer att kompletteras

¹ KOM(2010)81, lägesrapport.

² Artikel 210.

³ KOM(2010) 2020.

⁴ 2006/C 46/01.

⁵ Artikel 11 i Förenta Nationernas konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (1966/1976).

med ett meddelande om humanitärt livsmedelsbistånd⁶ med inriktning på katastrof- och uppföljningsinsatser.

2. EN ÖVERGRIPANDE STRATEGI FÖR LIVSMEDELSFÖRSÖRJNING

Den föreslagna policyramen innehåller en strategi för att enligt de internationellt erkända fyra pelarna⁷ komma till rätta med livsmedelsförsörjningsproblem på landsbygden och i städerna i u-länderna. Tanken är att det ska ske genom att 1) öka livsmedelsutbudet; 2) förbättra tillgången till livsmedel; 3) förbättra näringsvärdet i livsmedelsintaget; och 4) förbättra förebyggandet och hanteringen av kriser. Ramen bygger på Romprinciperna om livsmedelsförsörjning⁸. I ramen framhålls särskilt att det rör sig om specifika livsmedelsförsörjningsstrategier för de enskilda länderna, som måste skapa en lämplig jämvikt mellan stöd för inhemsk produktion och täckning av livsmedelsbehovet genom handel.

Framstegen inom livsmedelsförsörjningen och förverkligandet av det första millennieutvecklingsmålet är ojämnt fördelade mellan geografiska områden och befolkningsgrupper. Visserligen förekommer det livsmedelsförsörjningsproblem i hela världen, men de största problemen finns i länder i Afrika och länder i utsatta situationer. Enligt 2009 års rapport om millennieutvecklingsmålen⁹ minskade andelen undernärda i Afrika söder om Sahara från 32 % åren 1990–92 till 28 % år 2008. Jämförbara uppgifter för södra Asien, den region som har näst högst andel undernärda, var 24 % respektive 21 %¹⁰. Dessutom visar de senaste uppgifterna för instabila länder att andelen undernärda är 31,4 % jämfört med 14,5 % i icke instabila länder. Visserligen är undernäringen fortfarande främst ett landsbygdsproblem, men den tilltagande urbaniseringen torde på längre sikt leda till att osäker livsmedelsförsörjning blir ett större problem också i städerna.

EU måste i sina åtgärder på området prioritera de länder med osäker livsmedelsförsörjning som har svårast att uppnå det första millennieutvecklingsmålet, särskilt i Afrika men också i södra Asien och annorstädes (t.ex. Bangladesh, Kambodja, Haiti, Nepal, Östtimor)¹¹. Med tanke på andra millennieutvecklingsmål, som ännu inte på långt när uppnåtts, krävs också särskilda satsningar på kvinnor¹².

Vidare finns det uppgifter¹³ som visar att investeringar inom småbrukarsektorn ger den bästa utdelningen i form av fattigdomsminskning och tillväxt. Därför är föreliggande nya EU-ram inriktad på att öka inkomsterna för småbrukare och förbättra sårbara samhällens återhämtningsförmåga samt på stöd till länder som beslutat sig för att prioritera jordbruk och tryggad livsmedelsförsörjning i sina utvecklingsansatser.

⁶ KOM(2010) 126

⁷ FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation. 1996. Romdeklarationen om livsmedelsförsörjningen i världen och åtgärdsplanen från internationella toppmötet om livsmedelsförsörjningen.

⁸ Deklaration från världstoppmötet om livsmedelsförsörjning 2009.

⁹ FN:s rapport om millennieutvecklingsmålen 2009.

¹⁰ I absoluta tal finns över hälften av världens undernärda (642 miljoner år 2009) i Asien och Stillahavsområdet. Proportionellt sett är antalet betydligt högre i Afrika, där framstegen också har varit färre under de senaste tio åren.

¹¹ För FN-statistik om framsteg i försöken att uppnå millennieutvecklingsmålen, se www.devinfo.info/mdginfo2009/

¹² Se även SEK(2010) 265.

¹³ Världsbankens rapport från 2008 om världens utveckling.

2.1. Ökat livsmedelsutbud

Världens befolkning beräknas uppgå till nio miljarder år 2050, och med en förändrad kosthållning och ökade inkomster kommer efterfrågan på livsmedel troligen att öka med 70 %¹⁴. Detta kräver ökad jordbruksproduktion, inte minst i de länder där befolkningen växer snabbast. I många av dessa länder innebär en situation med redan begränsade naturtillgångar, som förvärras av klimatförändringarna, ökade krav på ett effektivt utnyttjande av befintliga resurser.

De flesta fattiga och hungrande människor i världen lever på landsbygden, där jordbruk (odling, boskap, fiske och skogsbruk) utgör den viktigaste ekonomiska verksamheten. Det småskaliga jordbruket dominerar: omkring 85 % av jordbrukarna i u-länderna brukar mindre än två hektar åkermark. Småbruk med en blandning av odling och boskapsuppfödning producerar omkring hälften av världens livsmedel¹⁵. Därför bör småskalig livsmedelsproduktion stå i centrum för EU:s bistånd för förbättrat utbud av livsmedel i u-länderna. Detta ger flera fördelar då det ökar landsbygdsproducenternas inkomster och återhämtningsförmåga, gör att livsmedel blir tillgängliga för konsumenter och att miljökvaliteten upprätthålls eller höjs. När EU-bistånd går till småskaligt jordbruk bör tyngdpunkten ligga på intensifieringsstrategier som är hållbara och ekologiskt effektiva, samtidigt som hänsyn tas till jordbrukets olika funktioner. Detta innebär bland annat optimering av jordbruksmetoderna, integrerat växtskydd, förbättrad mark- och vattenvård samt stresståliga grödor¹⁶. För att denna strategi ska bli framgångsrik måste produktionen ses som en del i värdekedjan och ges tillgång till finansiering, förädling och marknader, där små och medelstora företag med mikrofinansiering kan spela en nyckelroll. Om de rätta villkoren föreligger, kan offentlig-privata partnerskap spela en viktig roll i stärkandet av jordbruksproduktionen. EU och dess medlemsstater bör även stödja initiativ som minskar förlusten efter skörd och ökar lagringskapaciteten samt är inriktade på frågor som rör livsmedelssäkerhet och djurhälsa.

Säkrad marktillgång, liksom säkrade ägarförhållanden och brukarrättigheter, är förutsättningar för att höja småbrukens produktivitet. Därför är en effektiv nationell markpolitik och därmed sammanhängande lagstiftning av avgörande betydelse, eftersom det tvingar regeringarna till att prioritera markfrågor. När länderna utarbetar sin politik på områdena jordbruk, mark och biobränsle bör EU och dess medlemsstater verka för att politiken kopplas till frågor som rör livsmedelsutbudet och tillgången till livsmedel samt att den stimulerar integrationen av småbrukare i produktionskedjorna.

Dessutom bör internationellt erkända principer om mänskliga rättigheter, försörjningsmöjligheter och naturtillgångar vara vägledande för investerare, värdländer och andra aktörer i samband med deras investeringar i jordbruket. EU och dess medlemsstater bör, med stöd i EU:s riktlinjer för markpolitiken, främja utformandet av internationellt överenskomna principer för ansvarsfulla investeringar i jordbruksmark¹⁷. I Afrika kommer genomförandet av 2009 års markpolicyriktlinjer¹⁸ att stödjas. Regeringarna i partnerländerna,

¹⁴ FAO. 2009. How to feed the world in 2050.

¹⁵ *Science*, 12 februari 2010, s. 822–825.

¹⁶ International Assessment of Agricultural Knowledge, Science and Technology for Development, 2009.

¹⁷ Samt EU:s riktlinjer till stöd för utarbetandet av markpolitik och jordreformprocesser i utvecklingsländer från 2004.

¹⁸ AU/ADB/ECA, Framework and Guidelines on Land Policy in Africa (med understöd från AU-mötet i juli 2009).

jordbrukarorganisationer och andra aktörer kommer att uppmuntras till att träffa välgrundade val som garanterar utländska investeringars hållbarhet för att maximera de sociala, ekonomiska och miljörelaterade fördelarna för landet.

För att öka livsmedelsutbudet krävs en mer efterfrågeinriktad forskning och utveckling på det offentliga området, som i tillräcklig grad uppmärksammar traditionell kunskap och diversifierade livsmedelsgrödor (som även inbegriper lokala varianter) och garanterar att bönderna får tillgång till innovationer anpassade till deras behov. EU och dess medlemsstater bör stödja forskning och innovation som ger småbrukare tydliga fördelar samt stimulerar anpassningen till klimatförändringarna och ökar motståndskraften mot stress, torka och översvämningar. Samtidigt bör en betydande mångfald bland grödor och arter upprätthållas och finnas tillgänglig. Vid utformningen av stödet bör hänsyn tas till de uttalade behov och farhågor som mottagarländerna framhållit utifrån de objektiva uppgifter de förfogar över om fördelar och risker med ny teknik. Dessutom bör det nationella regelverket granskas för att fastställa om det finns förutsättningar att genomföra det. Likaså bör man också uppmuntra regler om immateriell äganderätt som ger fattiga bönder bredast möjliga tillgång till ny teknik och nya arbetsmetoder. Vidare bör man eftersträva synergieffekter mellan åtgärderna till förmån för klimatskyddet samt en anpassning till och minimering av klimatförändringarna vid utvecklingen av incitamentstrukturer, exempelvis genom en koppling av jordbruket till kolmarknaderna.

Den internationella handeln kan lämna betydande bidrag till livsmedelsutbudet genom att öka volymerna och utbudet av livsmedel på marknaden. Utbudet av livsmedel kan också ökas genom regional integration av jordbruks- och livsmedelsmarknaderna, då detta underlättar en omdirigering av handelsflödena från överskotts- till underskottsområden. EU och dess medlemsstater bör stödja standardisering och harmonisering av politiken, lagarna och reglerna mot en regionalt integrerad jordbrukspolitik. Dessutom vill EU och dess medlemsstater framhålla att u-länderna i samband med nationella eller regionala livsmedelsförsörjningsproblem kan utnyttja det befintliga handelspolitiska utrymmet, också genom åtgärder vid gränserna. Målet måste vara att skapa en hållbar livsmedelskedja.

2.2. Förbättrad tillgång till livsmedel

Tillgången till livsmedel bör främst ökas genom förbättrade sysselsättnings- och inkomstmöjligheter både på landsbygden och i städerna, bl.a. genom en diversifiering av dessa möjligheter och handel så att fler människor har råd att köpa livsmedel. Detta bör ske med hjälp av sociala transfereringsmekanismer. EU och dess medlemsstater bör hjälpa sina partnerländer att inrätta och använda sociala mekanismer till stöd för sårbara befolkningsgrupper, särskilt kvinnor. Ett erfarenhetsutbyte om vilka mekanismer som fungerar kommer att ske och väl fungerande driftssystem kommer att främjas. Särskild uppmärksamhet kommer att riktas mot strategier som ger autonomi från säkerhetsnäten. Mekaniserna måste vara effektiva, finansierbara och flexibla så att en snabb expansion kan verkställas i kristider. Normalt bör de innehålla en betydande livsmedelskomponent, som särskilt hjälper dem för vilka en välbalanserad livsmedeltillgång ökar möjligheterna att uppnå millennieutvecklingsmålen 4 (minskad barnadödlighet) och 5 (förbättrad mödravård).

På landsbygden kan sysselsättning skapas inom beredningen av jordbruksprodukter, främst inom små och medelstora företag och med hjälp av förbättrad tillgång till finansiella tjänster.

Dessutom kan sociala trygghetssystem¹⁹ med särskild inriktning på landsbygden utvecklas för de utsatta hushåll som kan tillhandahålla arbetskraft. Produktiva säkerhetsnät kommer att ha den dubbla fördelen att de förbättrar produktionsvillkoren på landsbygden och stärker den direkta tillgången till livsmedel.

I allmänhet kan tillgången till livsmedel förbättras genom att tillämpa rättigheten till livsmedel som den är formulerad i *Voluntary Guidelines to support the progressive realisation of the Right to Food in the context of national food security*²⁰. EU och dess medlemsstater bör även fortsättningsvis stödja tillämpningen av riktlinjerna i u-länderna, vilket även inbegriper politiska och rättsliga ramar som bygger på rätten till livsmedel. Detta innebär stöd till strategier som går till roten med orsakerna till svält och stöd till marginaliserade gruppers medbestämmande i utformningen, genomförandet och övervakningen av nationella program, liksom till inrättandet och stärkandet av överklagandeförfaranden.

2.3. Förbättrat näringsvärde i livsmedelsintaget

Uppskattningsvis dör 3,5 miljoner mödrar och barn årligen på grund av undernäring²¹ och en tredjedel av sjukdomarna bland barn under fem år beror på undernäring. Vitamin- och mineralbrist²² påverkar omkring två miljarder människor världen över. De svåraste följderna av undernäring uppstår under graviditeten och under de första två åren i livet. Effekterna på den fysiska och kognitiva utvecklingen är ofta oåterkalleliga. Åtgärder till stöd för gravida och ammande kvinnor samt för barn under fem år (med betoning på dem som är under två) måste prioriteras²³.

EU och dess medlemsstater bör stödja utarbetandet av nutritionspolitik och nutritionstrategier, utbildning inom nutrition, utbildning och inrättandet av mekanismer för samordning mellan områdena jordbruk, hälsovård, utbildning och socialt skydd. Framtida jordbruksprogram bör ha en nutritionsdimension. Detta kan innebära en ökad diversifiering av småbruken med en förstärkt produktion av spårämnesrika livsmedel, särskilt lokala varianter och arter, övervakning av nutritionrelaterade resultat och stöd till nutritionsinriktad jordbruksforskning.

Politiskt ledarskap och sektorsövergripande samordning på nationell nivå som leder fram till sektorsövergripande åtgärder är avgörande för att integrera nutritionfrågorna i ett lands strategier och program för tryggad livsmedelsförsörjning. EU och dess medlemsstater bör främja kopplingar till nationella hälsovårdsstrategier som inbegriper nutritionrelaterade tjänster och övervakning av befolkningens näringsstatus.

2.4 Bättre förebyggande och hantering av kriser

Producenterna och samhällena på landsbygden måste kunna klara av effekterna av livsmedelskriser. I samband med kriser tillhandahålls ofta riktat humanitärt bistånd, men det krävs också att andra mekanismer och annan kapacitet byggs upp och bibehålls för att minska

¹⁹ Inklusive "produktiva" försäkringssystem som omfattar arbete med uppbyggnad eller underhåll av landsbygdens infrastruktur.

²⁰ Riktlinjerna antogs av FAO-rådet 2004.

²¹ *Lancet* 2008; 371: s. 243–60.

²² Jod, järn, zink, vitamin A och B samt andra vitaminer osv.

²³ KOM(2010)xxx EU:s roll i det globala hälsoarbetet.

riskerna för kriser och hantera effekten av dem när de inträffar. En nära koppling mellan aktörerna och instrumenten på det humanitära området respektive utvecklingsområdet är avgörande och bör främjas enligt principen om att koppla samman katastrofbistånd, återuppbyggnad och utveckling.

EU och dess medlemsstater bör öka sina ansträngningar för att främja regional integration i u-länder, eftersom regional integration är ännu ett sätt att förebygga kriser som rör ekonomi, politik och livsmedelsförsörjning samt minska effekterna av dem.

Nationella och regionala förvarningssystem som kan förutse förestående katastrofer måste stärkas eller inrättas om de inte redan finns på plats, samt knyts tättare till beslutsprocessen och insatsorganisationerna. Tanken är att systemen ska omfatta uppgifter om väder, tillgång till livsmedel, skördar, utbrott av djursjukdomar och marknadspriser, vilket innebär att uppgifter måste inhämtas från alla nivåer, också från lokala gemenskaper. EU och dess medlemsstater bör stödja övervaknings- och informationssystem med koppling till beslutsprocessen, också genom kommissionens arbete²⁴.

Vad gäller prisfluktuationerna, kan själva fluktuationen eller dess effekter angripas på flera sätt. För att fluktuationerna ska kunna minskas, måste lagernivåerna i förhållande till konsumtionen förbättras genom att de rätta villkoren för produktionsökningar skapas och lämpliga lagernivåer hålls, främst av privata aktörer. Dessutom bör länderna avrådas från exportrestriktioner på baslivsmedel. EU och dess medlemsstater bör bidra till en bättre fungerande livsmedelsmarknad på global, regional och nationell nivå. Detta skulle innebära en öppnare marknad (information om produktion, lagerhållning, priser osv.), ökad lagerhållning samt lokala eller nationella livsmedelsreserver när så krävs och är möjligt. Effekten av prisfluktuationerna kan lindras med hjälp av en rad åtgärder, bl.a. inrättandet av flexibla säkerhetsnät, användning av informationssystem för livsmedelsförsörjningen, försäkringar (mot vädereffekter och indexfluktuationer) och en ökad förmåga att tillämpa instrument för hantering av prisrisker.

3. MAXIMERA EFFEKTIVITETEN HOS INVESTERINGARNA I LIVSMEDELSFÖRSÖRJNING

Tre villkor måste uppmärksammas av EU och dess medlemsstater för att effektiviteten av investeringarna i livsmedelsförsörjning ska kunna maximeras.

3.1. Nationella och regionala politiska insatser och strategier för jordbruk och livsmedelsförsörjning

För att uppnå konkreta resultat måste biståndsprogrammen understödja nationella och regionala politiska insatser och reformer på området jordbruk och livsmedelsförsörjning samt på andra näraliggande områden såsom mark, vatten och biobränsle, samtidigt som klimatproblemen till fullo måste beaktas. De måste i sin tur vara en integrerad del av de övergripande strategierna för fattigdomsminskning. Målen för livsmedelsförsörjningen måste också bli mer integrerade i partnerländernas politik på övriga områden såsom transporter, infrastruktur, fiske, hälsovård och utbildning. Det är av central betydelse att jordbrukarnas organisationer, det civila samhället, den privata sektorn, utsatta grupper och andra berörda

²⁴ Jfr Integrated food security Phase Classification – IPC (*gemensamma insatser på området klassificering avseende nutritionssäkerhet*). Se <http://www.ipcinfo.org/>

parter blir delaktiga i arbetet med att utveckla och se över politiken. I detta avseende bör EU:s utvecklingsbistånd användas till att främja förmågan till politiskt utvecklingsarbete och sektorsövergripande samordningsmekanismer.

För Afrikas vidkommande fastställdes huvudprinciperna i meddelandet *Vidareutveckla Afrikas jordbruk*, som stöds av EU och dess medlemsstater sedan 2007²⁵. EU:s stöd till programmet för vidareutveckling av Afrikas jordbruk bör intensifieras. I Asien bör regionala samarbetsinitiativ i nutritionsfrågor stärkas.

3.2. Harmonisering av EU-insatserna

EU:s strategi för tryggad livsmedelsförsörjning i u-länderna måste bygga på principerna i Parisdeklarationen om biståndseffektivitet, Accra-handlingsplanen och EU:s uppförandekodex för arbetsfördelningen på området utvecklingspolitik. EU och dess medlemsstater bör utse regioner och länder där uppgifterna kommer att fördelas utifrån konkurrensfördelar samt samordna åtgärderna under ledning av en större givare.

Till sitt förfogande har EU och medlemsstaterna flera policyramar och finansieringsinstrument för att hjälpa partnerländer att trygga livsmedelsförsörjningen. Fördjupad harmonisering av politiken och bättre överensstämmelse mellan instrumenten tillsammans med en samordning med privata investeringar bör kunna leda till effektivare åtgärder.

Den del av EU:s arbetsprogram för en konsekvent politik för utveckling²⁶ som gäller tryggad livsmedelsförsörjning kommer att främjas genom en rad policyinstrument (bl.a. på områdena jordbruk, handel, fiske, klimatförändringar, miljö och forskning). Reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken har lett till ökad konsekvens, och även framtida reformer kommer att utformas med hänsyn till målen för den globala livsmedelsförsörjningen. Vidare reformer av den gemensamma fiskeripolitiken kommer att bidra till ökad samordning mellan EU:s politik och praxis på fiskeriområdet och utvecklingsmålen. Slutligen skulle ett välavvägt, omfattande och ambitiös slutförande av utvecklingsagendan från Doha stärka det internationella handelssystemet, med positiva effekter på livsmedelsförsörjningen som följd.

3.3. Förbättrad samordning i de internationella förvaltningssystemen

EU och dess medlemsstater bör eftersträva ökad samordning i den internationella förvaltningen av livsmedelsförsörjningen och ge sitt stöd till snara reformer av FAO:s kommitté för tryggad livsmedelsförsörjning, som är det centrala livsmedelsförsörjningsorganet i världen. Efter reformen bör kommittén för tryggad livsmedelsförsörjning få en tillsynsfunktion på andra specifika områden med relevans för livsmedelsförsörjningen, såsom livsmedelsbistånd och nutritionsfrågor.

De tre FN-organen i Rom (FAO, WFP och IFAD) måste ytterligare rationalisera sina prioriteringar och förbättra samarbetet för att vinna synergieffekter. Reformen av FN-systemet och den pågående översynen av FAO:s roll och prioriteringar ger tillfällen att förbättra kvaliteten och effektiviteten. EU bör fortsätta sitt nära samarbete med FN:s generalsekreterare i frågor som rör livsmedelsförsörjning och stärka sin dialog med FN-organen i Rom. EU bör även stödja ett tätare samarbete dem emellan och, i nödvändiga fall, en nyorientering av deras

²⁵ KOM(2007) 440.

²⁶ EU:s arbetsprogram för en konsekvent politik för utveckling 2010–2013, april 2010.

mandat och verksamhet utifrån deras respektive konkurrensfördelar. Därvidlag skulle FAO främst inriktas på sakfrågor och politisk rådgivning, IFAD på långsiktigt hållbara investeringar och WFP på krissituationer och sårbarhet.

4. PRIORITERINGAR

Tio år efter fastställandet av millennieutvecklingsmålen måste EU intensifiera samarbetet på området tryggad livsmedelsförsörjning. Inom denna policyram bör EU prioritera stöd till livsmedelsförsörjningen i instabila länder. Detta är särskilt viktigt i Afrika, där närmare 80 % av de undernärda lever i instabila länder, samt i södra Asien. För att biståndet ska bli effektivt, måste det anpassas till de enskilda ländernas förutsättningar samt kombinera politik och strategiutveckling med delaktighet för de mest utsatta. Visserligen bör samtliga pelare beröras, men EU bör prioritera fyra breda och med varandra sammanhängande aspekter: utveckling av småbruk, styrstrukturer, regional integration och biståndsmekanismer för utsatta befolkningsgrupper. På dessa områden bör EU och dess medlemsstater göra följande:

4.1. Förbättra småbrukarnas återhämtningsförmåga och levnadsvillkoren på landsbygden

- Fokus på ekologiskt effektiv intensifiering av det småskaliga jordbruket, med särskild inriktning på kvinnor, genom att stödja effektiva och långsiktiga nationella politiska insatser, strategier och rättsliga ramar för en rättvis och hållbar tillgång till resurser, bl.a. mark, vatten, (mikro)lån och andra incitament för jordbruket.
- En avsevärd ökning av stödet till efterfrågestyrd forskning, utveckling, utbyggnad och innovation inom jordbruket, med målet att nå 50 % år 2015. Den offentligfinansierade forskningen bör bygga på en kombination av traditionell kunskap och ny teknik. Den bör inte främja teknik som inte är hållbar eller inte kan användas tillsammans med nationella metoder för att styra och hantera risker.
- Ett aktivt stöd bör ges till det civila samhällets och jordbrukarorganisationernas deltagande i beslutsprocessen och forskningsprogrammen samt en ökning av deras medverkan i genomförandet och utvärderingen av statliga program. I detta sammanhang bör kontakter mellan EU:s och u-ländernas jordbrukarorganisationer främjas.
- Samarbete med partnerländerna för att förbättra de rättsliga och institutionella villkoren för ansvarstagande privata investerare på alla nivåer i den jordbruksrelaterade värdekedjan samt stimulans av offentlig-privata investeringar. Framstegen kommer att övervakas och diskuteras enligt handlingsplanerna för ett gott styre.

4.2. Stöd till effektiv styrning

- En påtaglig ökning av stödet till CAADP-programmet (*Comprehensive Africa Agriculture Development Programme*) på grundval av en effektiv arbetsdelning i samtliga stater med omfattande jordbruk i Afrika söder om Sahara senast 2015.
- Ett gemensamt initiativ med Afrikanska unionen för att påskynda genomförandet av riktlinjerna för markpolitik i Afrika. Initiativet bör omfatta en färdplan för genomförande av principer och bästa praxis för hållbara storskaliga investeringar i jordbruksmark.
- Stöd till nationella och internationella initiativ för utarbetande av principer och uppförandekoder som ska vara styrande vid storskaliga inhemska och utländska

investeringar i jordbruksmark, för att säkerställa småbrukares och nomaders tillgång till mark och andra naturtillgångar samt en hållbar förvaltning av dessa tillgångar.

- På global nivå ska stöd lämnas till reformen av FAO:s kommitté för tryggad livsmedelsförsörjning, så att den blir den centrala institutionen för samordning av globala initiativ för en tryggad livsmedelsförsörjning.
- Stöd till ett närmare samarbete mellan FN-organen i Rom.

4.3. Stöd till regional jordbruks- och livsmedelsförsörjningspolitik

- Stöd till utveckling och genomförande av regionala politiska initiativ och strategier för en tryggad livsmedelsförsörjning, också för boskapsförvaltning och livsmedelsförsörjning, för att starkare integrera regionala livsmedels- och jordbruksmarknader med varandra. En fördjupad politisk dialog med regionala organisationer om jordbruk, livsmedelsförsörjning och nutritionsfrågor.
- En förstärkning av de regionala och nationella informationssystemen till stöd för jordbruks-, livsmedels- och nutritionspolitiska strategier eller förvarningssystem.

4.4. Utökade stödmekanismer för sårbara befolkningsgrupper

- Stöd till länderna i deras insatser för att utarbeta och genomföra målinriktade och flexibla sociala transfereringsinsatser som är anpassade efter de lokala förutsättningarna. Så långt möjligt bör socialt bistånd skapa möjligheter för mottagarna att tjäna sitt eget uppehälle och därmed säkerställa långsiktig tillgång till livsmedel.
- Främjande av en starkare integration av nutritionsfrågor i utvecklingspolitiken samt på utbildnings- och hälsovårdsområdet och i samband med skapandet av liknande verksamheter.
- Tillhandahållande av särskilt stöd till länder som enligt principerna för katastrof-, återanpassnings- och utvecklingsbistånd befinner sig i en övergångsfas eller i en utsatt situation.